

รายงานพิเศษ

สถานการณ์แรงงานหญิงจังหวัดสงขลา

สุภาภรณ์ อินทองคง

1. ความเป็นมา

ปรากฏการณ์สำคัญทางสังคมประการหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นในจังหวัดใหญ่ ๆ ในภูมิภาคของประเทศ อย่างเช่น จังหวัดสงขลา ก็คือ การเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรกรรมเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม ด้วยเหตุปัจจัยสำคัญอย่างน้อย 2 ประการ คือ ความล้มเหลวและความเปลี่ยนแปลงอย่างขนานใหญ่ของสังคมชนบท และนโยบายการพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรม โดยเน้นการผลิตเพื่อส่งออก ด้วยเหตุนี้ โรงงานอุตสาหกรรมได้เพิ่มจำนวนขึ้นในทุกภูมิภาค แรงงานภาคเกษตรโดยเฉพาะแรงงานหญิงจึงถูกผลักดันจากชนบท เพราะความล้มเหลวด้านเกษตรดังกล่าว และถูกดึงดูดจากภาคอุตสาหกรรม เข้าสู่ตลาดแรงงานแห่งใหม่คือ ภาคอุตสาหกรรมโรงงาน ปรากฏการณ์ดังกล่าว ในสายตาของคนทั่วไปขณะนี้ดูเหมือนจะเป็นเรื่องดีงาม เป็นเรื่องความก้าวหน้าของการพัฒนาประเทศ และความอยู่ดีกินดีของสมาชิก เป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้คนในสังคมชนบทคือ ผู้ใช้แรงงาน แต่นั่นคงเป็นผลในระยะสั้นเท่านั้นเอง ทั้งนี้เพราะผู้ใช้แรงงานซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ยังไม่ได้รับการเตรียมตัวให้มีความพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรมนี้แต่อย่างใด เป็นเพียงการเข้ามาเพราะแรงผลักดันและความจำเป็น สิ่งที่ปรากฏเกิดขึ้นกับผู้ใช้แรงงานหญิงจึงไม่อาจคาดหมายหรือประกันได้เลยว่าจะเป็นสิ่งดีงามให้ความมั่นคงแก่ชีวิต เป็นตัวบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของประเทศได้แต่อย่างใด

เพื่อทำความเข้าใจกับประเด็นดังกล่าวข้างต้น โครงการจัดตั้งสถาบันวิจัย และพัฒนาสตรี (IWRD) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชาสังคมศาสตร์ ได้จัดโครงการวิจัยและพัฒนาแรงงานหญิงภาคใต้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการคือ

1. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจ ผู้เกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อมได้แสดงข้อมูลข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ทั้งในแง่แก้ไขปัญหาและพัฒนาแรงงานหญิงในอนาคต
2. เพื่อกระตุ้นให้บุคคลและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนได้หันมาให้ความสนใจในประเด็นแรงงานหญิงภาคใต้มากยิ่งขึ้น
3. เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าวิจัย และพัฒนาแรงงานหญิงภาคใต้ ต่อไปให้ลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้น

เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โครงการจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาสตรี ได้ใช้วิธีการสำคัญ 2 ประการคือ ประการที่ 1 โดยวิธีการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานแรงงานจังหวัด และสำนักงานอุตสาหกรรม ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ผู้นำชุมชนในท้องถิ่นคือ กำนันในตำบลต่าง ๆ ของจังหวัดสงขลา จำนวน 13 ตำบล และผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลา จำนวน 70 คน ซึ่งประกอบการอยู่ในโรงงานต่าง ๆ จำนวน 23 โรง ประการที่ 2

โดยวิธีการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้ใช้แรงงาน ผู้นำชุมชน ตัวแทนองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน และนักวิชาการจากองค์กรต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 80 คน เพื่อให้บุคคล ดังกล่าว ได้ร่วมกันเสนอข้อมูลสถานการณ์แรงงานหญิงและแนวทางในการแก้ไขพัฒนาแรงงานหญิง ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยจัดขึ้นระหว่างวันที่ 14-15 กันยายน 2536 ณ ศูนย์พัฒนานานิคมภาคใต้ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา โดยตั้งประเด็นสัมมนาไว้ 3 ประการหลักคือ

1. สถานการณ์แรงงานหญิงจังหวัดสงขลา : การเข้าสู่ตลาดแรงงาน ความมั่นคงและความปลอดภัย
2. สภาพปัญหาของแรงงานหญิง ด้านสุขภาพอนามัย กฎหมาย และปัญหาด้านสังคมวัฒนธรรมที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต
3. ยุทธวิธีในการพัฒนาแรงงานหญิงภาคใต้ในอนาคต

2. ผลการดำเนินการ

จากการดำเนินการโดยวิธีการทั้ง 2 ประการดังกล่าว สรุปผลได้ ดังต่อไปนี้

1. ภาคใต้ มีโรงงาน 8,054 โรง จังหวัดสงขลา มีโรงงานมากที่สุด ในภาคใต้คือ 1,290 โรง (16%) และมีผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม 31,530 คน (ตัวเลขปี 2534) ในจำนวนนี้คาดว่าจะเป็นแรงงานหญิงไม่น้อยกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ (นายบัญญัติ จันทเสนะ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา) ระบุว่า จังหวัดสงขลา มีโรงงานประมาณ 1,300 โรง และมีผู้ใช้แรงงานในโรงงานประมาณ 50,000 คน
2. จากข้อมูลสำรวจโดย IWRD พบว่า ตำบลในจังหวัดสงขลาที่มีแรงงานหญิงเข้าสู่โรงงานสูงสุดคือ ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอสะเดา มีจำนวน 875 คน (36 เปอร์เซ็นต์ของประชากรหญิงทั้งตำบล) ตำบลคือ ตำบลเกาะสะบ้า อำเภอเทพา มีจำนวน 30 คน (1.40 เปอร์เซ็นต์ของประชากรหญิงทั้งตำบล)
3. แรงงานหญิงบางส่วนในจังหวัดสงขลา อพยพจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดพัทลุง เป็นต้น โดยเข้ามาเช่าที่พักอยู่ตามบริเวณชานเมือง และบริเวณใกล้ ๆ กับโรงงานและพักอาศัยอยู่ตามหอพักหรือสถานที่พักที่ทางโรงงานจัดให้ (สำนักงานสถิติ 2533) ระบุว่า มีผู้ย้ายถิ่นเข้าสงขลาและเข้าเป็นลูกจ้างเอกชนภาคอุตสาหกรรม 2,599 คน เป็น ชาย 1,759 คน หญิง 840 คน
4. แรงงานหญิงในจังหวัดสงขลาเอง ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับครอบครัวในชุมชนชนบทถิ่นเดิมของตนจะออกจากบ้านไปทำงานในลักษณะเข้าไปเย็นกลับ หรือตามช่วงเวลา ที่โรงงานกำหนด
5. สภาพการจ้างงานในจังหวัดสงขลาอยู่ในอัตราสูง แต่อัตราค่าจ้างจะต่ำ มีหลายโรงงานยังไม่อาจจ่ายค่าจ้างขั้นต่ำ (102 บาท) ตามอัตราที่กฎหมายแรงงานกำหนด
6. ประเภทของงานที่แรงงานหญิงเข้าไปใช้แรงงานอยู่ในปริมาณสูง คือ อุตสาหกรรมผลิตอาหารทะเล อุตสาหกรรมอาหารกระป๋องและอุตสาหกรรมแปรรูปไม้
7. การจ้างงานมีหลายลักษณะ มีทั้งการจ้างเป็นรายเดือน รายบักซ์ รายวัน รายชั่วโมง และรายกิโลกรัม ตามความเหมาะสมและความต้องการของผู้จ้างงาน
8. แรงงานหญิงส่วนใหญ่จะอยู่ภายใต้การควบคุมของหัวหน้างาน บางกลุ่มถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ควบคุม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย
9. แรงงานหญิงส่วนใหญ่ โดยปกติจะยืนทำงานตลอดเวลาทำงาน คือ 8 ชั่วโมง
10. เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน ผู้ใช้แรงงานหญิงส่วนใหญ่จะตกอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี มีผลในทางลบต่อสุขภาพอนามัย เช่น ต้องทำงานอยู่ในบริเวณที่มีอุณหภูมิร้อนหรือเย็นจนเกินไป

บริเวณที่มีกลิ่นเหม็นสูง ขาดแคลนเครื่องป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน เป็นต้น

11. โรงงานอุตสาหกรรมทุกโรงจะมีกฎข้อบังคับ หรือระเบียบเป็นของตนเอง เพื่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงาน แต่กฎบางกฎ อาจขัดกับกฎหมายแรงงาน เช่น ให้แรงงานหญิงที่มีครรภ์ต้อง ปฏิบัติงานในท้องที่มีสารเคมีเป็นอันตรายต่อเด็กในครรภ์

12. แรงงานหญิงสงขลาส่วนใหญ่ยังคงดำเนินชีวิตอยู่ตามขนบธรรมเนียมประเพณี และค่านิยม ในสังคมชนบทถิ่นเดิม และกำลังปรับตัวให้เข้ากับรูปแบบชีวิตในสังคมใหม่หรือชีวิตในโรงงานส่วนหนึ่งจะเกิด ความรู้สึกขัดแย้งทางวัฒนธรรม ระหว่างวัฒนธรรมเดิมกับวัฒนธรรมใหม่

13. แรงงานหญิงส่วนมากจะอยู่ในความควบคุมของบุคคลในท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทเป็น คนกลางระหว่างผู้ใช้แรงงานกับเจ้าของโรงงาน โดยได้รับประโยชน์จากทั้ง 2 ฝ่าย

14. กระบวนการจ้างงาน มี 2 รูปแบบหลัก คือ บริษัทหรือโรงงานเป็นผู้จ้างงานโดยตรง และ ผู้รับช่วงงานหรือเหมางานเป็นผู้จ้างงาน ประเภทหลัง ผู้ใช้แรงงานมักจะเสียเปรียบในหลาย ๆ เรื่อง เช่น ไม่ได้ รับค่าจ้างขั้นต่ำ (102) ตามที่กฎหมายแรงงานกำหนด

15. อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ 102 บาท จะพบเฉพาะในโรงงานขนาดใหญ่ ส่วนโรงงานขนาดเล็กจะ ไม่มีการจ้างงานในอัตราดังกล่าว แต่จะจ้างในอัตราที่ต่ำกว่า หรือจ้างในรูปแบบอื่น เช่น จ้างเป็นรายกิโลกรัม ๆ ละ 6-8 บาท หรือตามที่ผู้จ้างกำหนด

16. การคุ้มครองแรงงาน แรงงานหญิงส่วนใหญ่จะตกอยู่ในสภาพที่ไม่ค่อยปลอดภัยในการ เดินทาง ด้านสุขภาพอนามัย ขาดอิสรภาพขั้นพื้นฐาน ขาดสวัสดิการที่ควรได้รับ ขาดโอกาสในการพัฒนาตนเอง สภาพการณ์เหล่านี้ยังไม่มียกเว้นใครให้ความสนใจ ทั้งในแง่ศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงและการลงมือแก้ไข อย่างจริงจังมาก่อน

17. องค์กรของรัฐ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ยังขาดนโยบาย ขาดกำลังคนและวิธีการ ทั้งในเชิงรุก และเชิงรับ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาแรงงานหญิงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

18. องค์กรเอกชน (NGOs) ก็เช่นเดียวกัน แต่มีแนวโน้มว่าจะให้ความสนใจมากขึ้น โดยได้เริ่ม กำหนดนโยบาย และแผนงานเพื่อดำเนินการเรื่องนี้ขึ้นบ้างแล้ว

19. ด้านแรงงานสัมพันธ์ ในจังหวัดสงขลาทั้งแรงงานหญิงและแรงงานชาย ยังไม่มีการจัดตั้ง องค์กรใด ๆ ขึ้นเป็นของตนเอง ประเมินสถานการณ์ว่าเกิดจากเหตุผล 3 ประการคือ เหตุผลทางสังคม-วัฒนธรรม เหตุผลทางการเมืองและเหตุผลทางการศึกษา กล่าวคือ แรงงานส่วนใหญ่ยังมีความใกล้ชิดกับสังคม-หมู่บ้าน เดิมของตน ยังอยู่ภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ ทางสังคม-วัฒนธรรมในชุมชนเดิม ออกจากชุมชนเข้าสู่โรงงานเพียง บางช่วง บางฤดูกาลเท่านั้น สภาพการณ์เช่นนี้ไม่เอื้อและไม่เป็นพลังพอที่จะผลักดันให้เกิดการคิดจัดตั้ง กลุ่มองค์กรหรือสหภาพขึ้นในหมู่ผู้ใช้แรงงานได้ ในด้านการเมือง จังหวัดสงขลายังถูกระบุว่าเป็นจังหวัดชายแดนที่มีประเด็นปัญหาทางการเมืองอยู่ในอัตราสูง และด้านการศึกษา แรงงานหญิงจังหวัดสงขลาที่ตกอยู่ใน สภาพเดียวกับแรงงานหญิงทั่วประเทศคือ ด้อยการศึกษา อยู่ในภาวะแรงงานไร้ฝีมือ ขาดความรู้ความเข้าใจใน สถานการณ์แรงงาน โดยเฉพาะด้านสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายที่ระบุไว้ในกฎหมายแรงงาน

20. การจัดองค์กรแรงงาน ในรูปของสหภาพแรงงานในหมู่ผู้ใช้แรงงานหญิงในจังหวัดสงขลา แม้จะมีปริมาณมาก แต่คาดว่าจะเป็นไม่อาจรวมตัวกันจัดตั้งได้ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น แต่อาจ ดำเนินการได้ในขั้นรวมกลุ่มขึ้นในชุมชนของตนเองเพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านฝีมือและความเข้าใจในสถานการณ์ แรงงาน

21. โดยทั่วไปจังหวัดสงขลา แม้กระทั่งภาคใต้ ปริมาณของแรงงานหญิง ยังสูงกว่าความต้องการ

ของตลาดแรงงาน ดังนั้น ผู้ประกอบการหรือเจ้าของโรงงานจะไม่แค่กับการออกจากงานของผู้ใช้แรงงาน เพราะสามารถรับสมัครเข้าไปใหม่ได้ไม่ยาก แต่ผู้ใช้แรงงานแค่กับการถูกให้ออกหรือไล่ออกจากงานมาก

22. เมื่อพิจารณาผลดีผลเสียของการเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมของแรงงานหญิงในชนบท พบว่า จะมีผลดีในแง่รายได้ที่ผู้ใช้แรงงานได้รับไปจนเจือค่าใช้จ่ายของตนเอง และครอบครัวให้เกิดการคล่องตัวขึ้นพอสมควร แต่ในขณะเดียวกันก็มีผลเสียทั้งระยะสั้นและระยะยาวในหลายประการเช่น ทำให้สุขภาพอ่อนแอลง ติดโรคบางชนิด ต้องแยกจากครอบครัว ต้องสูญเสียวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชน มีความเครียดสูง เพราะต้องทำงานหนักและต้องอยู่ในความควบคุมของเจ้าของงาน หรือผู้ควบคุมที่เน้นจะเอาผลงาน โดยนัยนี้สรุปได้ว่า ผู้ใช้แรงงานหญิงจะสูญเสียทุกอย่างในระยะยาว เพราะขาดการสร้างสร้งงานของตนเองในชุมชน

23. สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาแรงงานหญิงภาคใต้ : สงขลา องค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค ควรได้ดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1. ร่วมรับทราบประเด็นปัญหาและกำหนดนโยบายและแผนงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อร่วมกันพัฒนาแรงงานหญิง

2. ทั้งภาครัฐและเอกชน (GOs และ NGOs) ในท้องถิ่นควรจะได้ร่วมกันพิจารณาหาช่องทางในภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาแรงงานหญิงและดำเนินการกันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3. ทั้งภาครัฐและเอกชน (GOs และ NGOs) ควรจัดตั้งองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบแรงงานหญิง ทั้งก่อนเข้าสู่โรงงานและออกจากโรงงานแล้ว เพื่อเตรียมตัวให้แรงงานหญิงก่อนเข้าสู่โรงงานและช่วยแก้ปัญหาเมื่ออยู่ในโรงงานและออกจากโรงงานแล้ว

4. รัฐบาลควรมีนโยบาย และแผนงานที่ชัดเจนกว่าที่เป็นอยู่ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย อย่างน้อยให้อยู่ในระดับเดียวกันกับนโยบายและแผนงานด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม

5. องค์กรของรัฐระดับจังหวัดเอง จะต้องให้ความสนใจในเรื่องนี้และกำหนดแผนงานและมาตรการร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ในท้องถิ่นเพื่อติดตามปรากฏการณ์และร่วมกันปฏิบัติการทั้งในเชิงรุกและเชิงรับอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

6. ผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และผู้นำสตรีในหมู่บ้าน) จะต้องได้รับการกระตุ้นให้สนใจในการเคลื่อนย้ายของแรงงานหญิง จากชุมชนของตนเข้าสู่ชุมชนเมืองหรือภาคอุตสาหกรรม โดยให้ท่านเหล่านั้นได้รู้ข้อเท็จจริงทั้งในทางบวกและทางลบที่เกี่ยวกับแรงงานหญิง ซึ่งเป็นบุตรหลานของชุมชนและเป็นอนาคตของประเทศ

7. เพื่อรองรับโครงการ IMT-GT ควรดำเนินการใน 2 ลักษณะคือ ส่งเสริมให้แรงงานหญิงที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมอยู่แล้วให้ได้พัฒนาตนเองให้มากขึ้น และเตรียมแรงงานหญิงที่ยังไม่ได้เข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมให้มีความพร้อมมากกว่ากลุ่มแรงงานที่เป็นอยู่

3. ข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

เนื่องจากประเด็นแรงงานหญิงภาคใต้ ยังเป็นประเด็นที่บุคคลและองค์กรต่าง ๆ ให้ความสนใจน้อยอยู่ ทั้งนี้อาจเกิดจากมูลเหตุ 3 ประการคือ บุคคลและองค์กรส่วนใหญ่จะให้ความสนใจในการพัฒนาอุตสาหกรรม ในแง่ของการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและการส่งออก ประเด็นปัญหาแรงงานหญิงเป็นเรื่อง ค่อนข้างใหม่ ทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค และประการสุดท้าย ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้ใช้แรงงานประสบยังอยู่ในปริมาณน้อย หรือถูกเปิดเผยน้อย การดำเนินโครงการนี้ที่ผ่านมาก็ยังมีข้อจำกัดและ

ประสบปัญหาอุปสรรคในเรื่องต่อไปนี้

1. องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ขาดข้อมูลทั้งเชิงกว้างและเชิงลึกในด้านแรงงานหญิง ยังไม่ได้จัดเก็บและจัดระบบข้อมูลในส่วนนี้ การรวบรวมข้อมูลจากองค์กรต่าง ๆ จึงได้ข้อมูลน้อยและไม่สมบูรณ์ตามความคาดหมาย
2. จากการดำเนินการพบว่า บุคลากร นักวิชาการ นักวิจัย ที่ให้ความสนใจในประเด็นนี้ก็มีน้อยเช่นกัน การระดมกำลังสมองเพื่อให้ได้ข้อสรุปเรื่องนี้ จึงกระทำได้ในขอบเขตที่จำกัด
3. การประสานงานเพื่อให้เข้าถึงตัวผู้ใช้แรงงานในโรงงาน กระทำได้ด้วยความลำบาก เพราะยังขาดการทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ ระหว่างเจ้าของโรงงาน ผู้ใช้แรงงาน และองค์กรผู้เป็นเจ้าของโครงการ
4. แรงงานหญิงที่เข้าร่วมโครงการนี้ เป็นแรงงานหญิงที่สมัครเข้าร่วมในโครงการสตรีกับการพัฒนาประชาธิปไตย ในฐานะ “ธิดาประชาธิปไตย” โดยการประสานงานของผู้นำสตรีแกนนำในพื้นที่จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นสมาชิกในโครงการดังกล่าวข้างต้น
5. ในกลุ่มแรงงานหญิงเอง พบว่า ยังขาดตัวบุคคลที่มีความรู้ มีประสบการณ์ที่จะเป็นผู้มองปัญหาและความเป็นไปของสมาชิก แม้จะมีบ้างแต่ดูเหมือนว่าจะไม่ค่อยกล้าแสดงออกเท่าที่ควร เพราะไม่แน่ใจในบทบาทของตนเอง
6. ทางโครงการจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาสตรี และองค์กรที่ร่วมดำเนินการโครงการนี้ก็ยังมีข้อจำกัดด้านบุคลากรและองค์ความรู้เบื้องต้นในเรื่องนี้ โครงการนี้จึงถือได้ว่าเป็นโครงการนำร่องของสถาบัน/องค์กรพัฒนาสตรีในภาคใต้ด้วย